

6. Aproksimacija funkcija

Predviđanje ishoda utakmica

Tim koji stoji iza sajta <http://www.football-data.co.uk/> razvio je model za kvote za kvote predstojećih utakmica. Definisali su indikator kvaliteta nekog tima:

$$g = g_{scored} - g_{conceded}$$

, gde je g razlika postignutih golova g_{scored} i primljenih golova $g_{conceded}$. Pri predviđanju rezultata predstojeće utakmice, formira se ukupna razlika za oba tima koji učestvuju u poslednjih n utakmica pred predstojećom (preporučeno je $n = 6$).

Definisali su i *match rating*:

$$MR = g_{home} - g_{away}$$

, gde je g_{home} razlika golova domaćina (za poslednjih n odigranih utakmica pred predstojećom), a g_{away} razlika golova gostujućeg tima (za poslednjih n odigranih utakmica pred predstojećom). *Match rating* predstavlja ulazni parametar u predviđanju ishoda.

Pre toga se moraju formirati aproksimirati 3 funkcije koje na osnovu izračunatog MR za predstojećom utakmicu predviđaju verovatnoću sva 3 moguća ishoda (svaka po jedan): pobeda domaćina, nerešen ishod i pobeda gostujućeg tima.

Za svaku prethodno odigranu utakmicu (svih timova) iz perioda tokom više godina potrebno je za svaku pojavu istog *match rating*-a sumirati ukupan broj pobeda domaćina, nerešenog ishoda i pobeda gostujućeg tima, a zatim predstaviti ove odnose procentualno:

<i>Match rating</i>	<i>Number of home wins</i>	<i>Number of draws</i>	<i>Number of away wins</i>	<i>% of home wins</i>	<i>% of home draws</i>	<i>% of away wins</i>
-26	0	1	1	0.0%	50.0%	50.0%
-23	0	0	2	0.0%	0.0%	100.0%
-22	0	0	3	0.0%	0.0%	100.0%
-21	0	2	4	0.0%	33.3%	66.7%
-20	2	2	7	18.2%	18.2%	63.6%
-19	1	1	3	20.0%	20.0%	60.0%
-18	5	7	9	23.8%	33.3%	42.9%
-17	7	9	12	25.0%	32.1%	42.9%
-16	6	14	21	14.6%	34.1%	51.2%
⋮						

Slika 1. *Match rating* utakmica tokom više godina

Na osnovu 1. i 5. kolone tabele formira se aproksimacioni polinom $p_{home}(MR)$ koji predviđa pobedu domaćina na osnovu izračunatog MR za predstojećom utakmicu.

Na osnovu 1. i 6. kolone tabele formira se aproksimacioni polinom $p_{draw}(MR)$ koji predviđa nerešen ishod na osnovu izračunatog MR za predstojećom utakmicu.

Na osnovu 1. i 7. kolone tabele formira se aproksimacioni polinom $p_{away}(MR)$ koji predviđa pobedu gosta na osnovu izračunatog MR za predstojećom utakmicu.

Na osnovu predviđene verovatnoće sva 3 ishoda za poznati MR , moguće je odrediti kvote:

$$Q_{home} = \frac{100}{p_{home}(MR)}$$

$$Q_{draw} = \frac{100}{p_{draw}(MR)}$$

$$Q_{away} = \frac{100}{p_{away}(MR)}$$

Za svaki aproksimacioni polinom $p(x)$ izračunat na osnovu parova (x_i, y_i) , potrebno je utvrditi **pouzdanost aproksimacije** zavisno promenljive $\tilde{y}_i$ od nezavisno promenljive x_i :

$$\tilde{y}_i = p(x_i)$$

Srednja vrednost zavisno promenljive na osnovu koje je formiran aproksimacioni polinom je:

$$\bar{y} = \frac{\sum_i y_i}{i}$$

, gde su y_i vrednosti zavisno promenljive korišćenje u izračunavanju aproksimacionog polinoma.

Definišu se 3 mere:

a) suma kvadrata grešaka regresije:

$$SSR = \sum_i (\tilde{y}_i - \bar{y})^2$$

b) suma kvadrata grešaka:

$$SSE = \sum_i (y_i - \tilde{y}_i)^2$$

c) ukupna suma kvadrata:

$$SST = \sum_i (y_i - \bar{y})^2$$

$$SST = SSR + SSE$$

Pouzdanost aproksimacije je određena **koeficijentom determinacije**:

$$r^2 = \frac{SSR}{SST}$$

Njegova vrednost se kreće u rasponu $[0,1]$. Više vrednosti bi ukazale na pouzdano predviđanje.

Zadatak 1

Izračunati kvote za sva 3 moguća ishoda predstojeće utakmice na osnovu poznate fiktivne tabele odigranih utakmica u proteklom periodu, kao i poznatih rezultata prethodnih 6 utakmica za domaći i gostujući tim.

a) Učitati tabelu *games.xls* i izolovati prvu i poslednje 3 kolone:

```
games = xlsread('games.xls');
```

```
MR = games(:,1)';
```

```
home = games(:,5)';
```

```
draw = games(:,6)';
```

```
away = games(:,7)';
```

b) Naći aproksimacione polinome 3. stepena za sva 3 ishoda:

·
·
·

Rezultat:

pH =
0.0000   -0.0000   0.0099   0.4705

pD =
-0.0000   -0.0003   0.0002   0.2938

pA =
-0.0000   0.0003   -0.0101   0.2356

c) Naći aproksimirane vrednosti polinoma za svaki ulazni MR:

```
pHome = polyval(pH, MR)
pDraw = polyval(pD, MR)
pAway = polyval(pA, MR)
```

d) Naći koeficijente determinacije za sva 3 polinoma:

·
·
·

Rezultat:

r2Home =
0.8898

r2Draw =
0.4306

r2Away =
0.7604

r2Home i r2Away daju dosta pouzdanu aproksimaciju za razliku od r2Draw.

e) Definisati funkciju `g` koja izračunava meru kvaliteta tima na osnovu rezultata poslednjih n utakmica učitanih iz `.xls` datoteke:

```
function g = g(file)
    games = xlsread(file);
```

·
·
·

```
end
```

- f) Uz pomoć definisane funkcije `g` izračunati meru kvaliteta tima domaćina i gostujućeg tima na osnovu rezultata učitanih iz `.xls` datoteka, a zatim izračunati MR za predstojeću utakmicu i upotrebiti ga za određivanje kvota za sva 3 njena ishoda:

```
gHome1 = g('home.xls');
gAway1 = g('away.xls');
MR1 = ...
pHome1 = ...
pDraw1 = ...
pAway1 = ...
QHome1 = round(100/pHome1)/100
QDraw1 = round(100/pDraw1)/100
QAway1 = round(100/pAway1)/100
```

Rezultat:

```
QHome1 =
    2

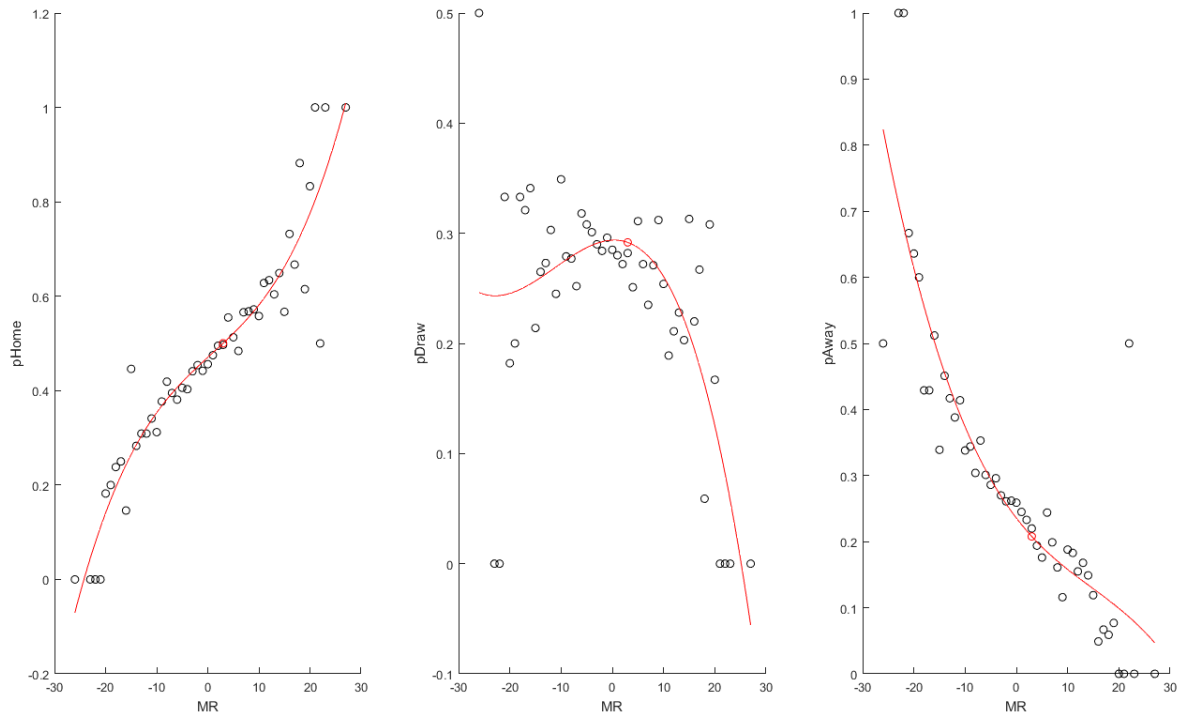
QDraw1 =
    3.4300

QAway1 =
    4.8100
```

- g) Nacrtati sva 3 polinoma, tačke uz pomoć kojih su dobijene i prikazati aproksimirane tačke za izračunati MR :

```
x = linspace(min(MR), max(MR), 100);
figure('Units', 'normalized', 'Position', [0.1 0.1 0.8 0.8]);
subplot(1, 3, 1)
scatter(MR, home, 'black'), hold on
plot(x, polyval(pH, x), 'red')
scatter(MR1, pHome1, 'red'), hold off
xlabel('MR')
ylabel('pHome')
subplot(1, 3, 2)
scatter(MR, draw, 'black'), hold on
plot(x, polyval(pD, x), 'red')
scatter(MR1, pDraw1, 'red'), hold off
xlabel('MR')
ylabel('pDraw')
subplot(1, 3, 3)
scatter(MR, away, 'black'), hold on
plot(x, polyval(pA, x), 'red')
scatter(MR1, pAway1, 'red'), hold off
xlabel('MR')
ylabel('pAway')
```

Rezultat:

Slika 1. Polinomi 3. Stepena

- h) Povećavati stepen sva 3 polinoma polinoma sve dok su problemi nalaženja polinoma dobro uslovljeni, a zatim izračunati njihov koeficijent determinacije i ponoviti iscrtavanje pod g):

rešenje:

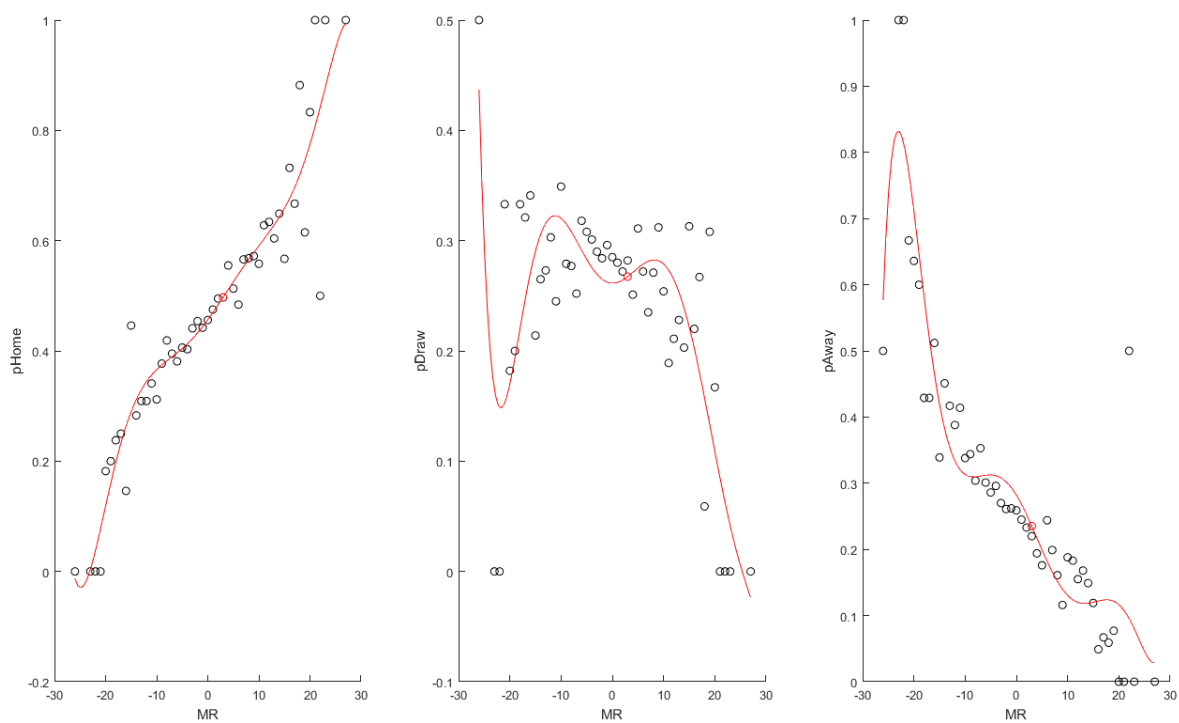
$$\text{stepen} = 7$$

Rezultat:

$$r2Home = 0.8952$$

$$r2Draw = 0.6025$$

$$r2Away = 0.8359$$

Slika 1. Polinomi 7. Stepena